

SÄKERHETSORGANISATION UNDER ÖSTERSJÖFESTIVALEN

2018

Karlshamns kommun - Säkerhetsansvarig
Räddningstjänsten Västra Blekinge
Polismyndigheten i Blekinge län
Landstinget Blekinge
Miljöförbundet Blekinge Väst

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	1
INLEDNING	3
BRAND I ÖSTERSLÄTTSKOLAN	4
FÖRUTSÄTTNINGAR	4
BESKRIVNING AV SCENARIO	4
INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER	4
BRAND I SAMLINGSTÄLT	5
FÖRUTSÄTTNINGAR	5
BESKRIVNING AV SCENARIO	6
INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER	6
TRÄNGSELOLYCKA UNDER ONSDAGENS KONSERT	7
FÖRUTSÄTTNINGAR	7
BESKRIVNING AV SCENARIO	8
INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER	8
MATFÖRGIFTNING	9
FÖRUTSÄTTNINGAR	9
BESKRIVNING AV SCENARIO	10
INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER	11
STORT MEDIATRYCK	11
FÖRUTSÄTTNINGAR	11
BESKRIVNING AV SCENARIO	11
INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER	12
OLYCKA I SAMBAND MED KARNEVALSTÅGET	13
FÖRUTSÄTTNINGAR	13
BESKRIVNING AV SCENARIO	13
INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER	14
OLYCKA PÅ TIVOLIT	15
FÖRUTSÄTTNINGAR	15
BESKRIVNING AV SCENARIO	15
INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER	16
TRAFIKOLYCKA PÅ ÅGATAN	17
FÖRUTSÄTTNINGAR	17
BESKRIVNING AV SCENARIO	17
INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER	18
ÖVRIGT	19
RIDESTORE SKATECAMP	19
SWIMRUN	19
SEXUELLA TRAKASSERIER I SAMBAND MED EVENEMANG/FOLKSAMLINGAR	19
SMAKFESTEN	19
ROSENGÅRDEN	19

SAMMANFATTNING

En arbetsgrupp har bildats, på uppdrag av festivalkommittén, för att beskriva ett antal tänkbara scenarier i samband med Östersjöfestivalen. Med utgångspunkt från dessa scenarier har arbetsgruppen presenterat befintliga förebyggande åtgärder, förslag till ytterligare förebyggande åtgärder och åtgärder för att kunna hantera de händelser som kan uppstå. Många av de förebyggande åtgärderna genomförs redan och en av arbetsgruppens viktigaste uppgifter har varit att beskriva dessa åtgärder.

Arbetsgruppens val av scenarier medför en relativt stor konsekvens för inblandade parter. Det är viktigt att konstatera att "normalfestivalen" historiskt sett inte har medfört några av dessa scenarier, utan skador på människor och egendom har varit relativt små. Arbetsgruppen har heller inte tagit hänsyn till sannolikheten för den beskrivna händelsen. Det har också konstaterats att det finns andra scenarier som inte är beaktade t.ex. drunkningsfall vid kajkanten eller någon olycka i anslutning till festivalens område som på ett eller annat sätt kan påverka festivalen.

Landstingsfullmäktiges beslut om att begränsa öppettiderna för akutmottagningen i Karlshamn påverkar festivalens säkerhetsorganisation. Landstinget förstärker därför med läkarbil och extra ambulanser under festivaldagarna.

Delar av festivalområdet är hjärtsäkra zoner enligt Hjärt-lungfondens modell. Detta innebär att en defibrillator och en utbildad person finns tillgänglig i området redo att göra en insats inom tre minuter. Bland annat uppfyller nu torgscenen, festivalkansliet och festivaltåget kriterierna för hjärtsäker zon. Till detta kommer rörliga zoner i form av ambulanser, läkarbil och räddningstjänstens fordon.

Arbetsgruppen föreslår följande generella åtgärder

- Personal- och ledningsplan upprättas så att det klart uttalas en beredskap gällande kommunala ledningsgruppens beslutsgrupp samt bemanning av informationsfunktionen. Till planen skall relevanta larmlistor upprättas. Nyckelpersoner ska förses med kommunikationsutrustning i Rakel.
- Personalplan upprättas så att det klart uttalas en beredskap gällande POSOM-gruppens sammankallande funktion. Till planen skall relevanta larmlistor upprättas. Nyckelpersoner ska förses med kommunikationsutrustning i Rakel.
- Blåljusmyndigheter och kommunen ska kunna samverka via kommunikationssystemet Rakel.
- Relevanta larmlistor upprättas för ledande befattningar inom alla berörda organisationer.
- Förberedelser skall genomföras så att stort mediatryck kan hanteras t.ex. förbereda lokal.
- Berörda organisationer bör ta del av konsekvensbeskrivningen så att samtliga inblandade kan bidra med kunskap om hur vi kan förebygga olyckor och andra oväntade händelser samt förbereda organisationen på en sådan händelse.

- Läkarbil med en läkare och en sjuksköterska ska finnas i anslutning till festivalen under tiderna 18.00-03.00. Dessutom finns extra dygnsambulans och extra kvällsambulans under festivaldagarna.

För mer detaljerad åtgärdsbeskrivning, se de olika scenarierna.

INLEDNING

Möjligheten att gå på festival och konserter är roliga och positiva händelser i en människas vardag. Detta kan man göra en gång om året, vecka 29, i Karlshamn under Östersjöfestivalen. Under denna vecka ges möjlighet att gå på kulturevenemang, konserter, titta på karnevalståg, äta god mat från världens alla hörn eller sitta ner och ta en öl eller ett glas vin i de många serveringstälten och uteserveringarna.

Under festivaldagarna fördubblas folkmängden per besöksdag i Karlshamns kommun. När så många människor vistas på en yta som normalt befolkas av ett betydligt mindre antal människor ökar sannolikheten för att människor ska komma till skada.

Med ovanstående som bakgrund har en arbetsgrupp bildats, på uppdrag av festivalkommittén, i syfte att beskriva ett antal tänkbara scenarier. Med utgångspunkt från dessa scenarier har arbetsgruppen presenterat förslag till förebyggande åtgärder och åtgärder för att kunna hantera de händelser som kan uppstå. Syftet är också att presentera de förebyggande åtgärder som redan förekommer samt dokumentera dessa.

Samhällets grundberedskap för olyckor får anses utgöra en god grund för arbetet. Syftet är således att belysa frågan och vid behov skärpa beredskapen och anpassa denna till riskerna under festivaldagarna. Dokumentet ska ses som en övergripande beskrivning av säkerheten kring Östersjöfestivalen. Varje organisation genomför egna analyser över verksamheten och planerar därefter i detalj sin egen beredskap under festivalen.

Målet med arbetet har varit att sträva efter att alla festivalbesökare, arrangörer och gäster skall känna trygghet kring festivalens säkerhetsarrangemang. Därför är det självklart för arbetsgruppen att alla olyckor först och främst skall förebyggas men när de väl inträffar skall organisationen kring festivalen kunna hantera dessa.

Målet med arbetet har också varit att på ett lättfattligt sätt beskriva vad som kan hända under festivalen och hur räddningsorganisationer och myndigheterna agerar. Målgruppen för dokumentet är kommuninvånaren, festivalbesökaren, räddningsorganen och kommunala beslutsfattare. Naturligtvis är det svårt att i ett dokument rikta sig till så många målgrupper, men målet har ändå varit att försöka anpassa dokumentet till en bred läsekrets.

BRAND I ÖSTERSLÄTTSKOLAN

FÖRUTSÄTTNINGAR

Österslättskolan används som övernattningslokaler för gäster och artister. Övernattning sker både på plan 1 och 2. Automatiskt brandlarm finns i hela byggnaden och utrymningsignal ges när brandlarmet detekterar brand. Vid ombyggnaden av skolan togs särskild hänsyn till att den används för övernattningsändamål. Skolan får därför anses ha ett bra brandskydd. Ansvarig för övernattningen i Österslättskolan meddelar räddningstjänsten innan festivalen om antalet övernattande och deras placering.

Problematiken i anläggningen och verksamheten består främst i att man övernattar i lokaler avsedda för annat ändamål, personerna som befinner sig i lokalerna har dålig lokalkännedom och det är svårt att vid en specifik tidpunkt ange exakt hur många som befinner sig i byggnaden.

BESKRIVNING AV SCENARIO

Klockan 02.43 uppstår brand i ett av klassrummen på plan 2 i Österslättskolan. Dörren ut till korridoren står på glänt eftersom gästerna tycker att detta ger bättre luft i rummet, av samma anledning står fönstren öppna. Några av gästerna har en timme tidigare kommit tillbaka från en natt på stan medan andra har varit i anläggningen sedan tidigare.

Branden, som nu har fått fäste i inredningen, producerar en stor mängd brandgas som sprider sig ut i korridoren. De sovande blir varse branden tidigt på grund av att det heltäckande automatiska utrymningslarmet ger signal i anläggningen. I samma stund går larmet hos räddningstjänsten som rycker ut med en släckbil och ett höjdfordon samt fem man. Polis, läkarbil och ambulans larmas också. De som befinner sig i byggnaden börjar evakuera och även det drabbade klassrummet utryms. En person i ett intilliggande klassrum har sinnesnärvaro nog att söka upp en handbrandsläckare och gör ett släckförsök i det brinnande klassrummet. Värmen är dock för stor så han tvingas retirera.

Under framkörning till skolan får räddningstjänstens personal klart för sig att det brinner i byggnaden varvid mer resurser larmas till platsen. Vid framkomst kan räddningstjänsten snabbt konstatera att det brinner på plan 2. Personalen försöker göra en inträngning via trapphusen men hindras av utrymmande personer, räddningsledaren beslutar därför att tränga in i byggnaden via fönstren. Räddningsledaren märker snabbt att det är svårt att få fram uppgifter om hur många som finns i byggnaden och får då anta att alla angivna på insatsplanen finns kvar i området. Räddningstjänstens åtgärder blir att slutföra utrymningen och släcka branden. Sjukvårdsgrupp från Blekingesjukhuset arbetar på platsen med att främst ta hand om de som är rökskadade. Belastningen på sjukhuset blir mycket stor.

När räddningspersonalen sammanfattar insatsen konstateras att två personer avled i det drabbade klassrummet. Ett tjugotal personer fördes till olika sjukhus med kraftiga rökskador och även en del brännskador.

INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Räddningstjänsten	- ha kontroll på var övernattande gäster finns och hur många	rutiner finns

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Räddningstjänsten (forts)	- informera egen personal om situationen i Österslättskolan	rutiner finns
Sjukvården	- ha beredskap för att kunna ta hand om många skadade	rutiner finns
Polisen	- utreda eventuellt brott - identifiera avlidna - spärra av olycksplatsen	rutiner finns rutiner finns rutiner finns
Kommunal ledningsgrupp	- ha beredskap för att hantera information, såsom media och övrig information t.ex. upprätta kriscentra - ha beredskap för att bemanna ledningsfunktionen	uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns
POSOM	- ha beredskap för att bemanna gruppen för psykosocialt omhändertagande (POSOM) - besluta om placeringslokal - besluta om arbetsuppgifter och inblandade funktioner	uppdatera befintlig förteckning över personal, personal i jour finns klart, kommunal ledningsplats klart, arbetsuppgifter definierade
Festivalledningen	- ansvarar för övernattningsverksamheten - förstärker den kommunala ledningsgruppen - koordinera larmvägar genom att t ex upprätta telefonlistor - besluta om reservbostäder och utspisningslokaler under händelsen	ansvarig finns personalplan finns rutiner finns rutiner finns

BRAND I SAMLINGSTÄLT

FÖRUTSÄTTNINGAR

Ett stående inslag i festivalen är att lokala krögare och andra krögare flyttar ut verksamheten i samlingsstält på gator och torg. Maten bereds ofta med hjälp av gasol som är ett förhållandevis billigt och enkelt uppvärmningssätt. De flesta tälten har också rättigheter att servera starköl och/eller vin. Ansvarig för verksamheten skall söka plats hos festivalledningen. Tillstånd för alkohol- och matförsäljning söks hos kommunen. Berörda myndigheter såsom miljöförbundet, polis, räddningstjänst och skattemyndighet samverkar vid tillståndsgivning. Gasolhantering och uppförande av samlingsstält skall anmälas till räddningstjänsten.

Problematiken i samlingstälten består främst i att många människor vistas på en begränsad yta, berusningsgraden är ofta hög samt att brandfarlig gas hanteras i stor omfattning. Ett annat problem kan vara framkomligheten för utryckningsfordon.

BESKRIVNING AV SCENARIO

Kocken i det stora samlingstältet jobbar hårt för att gästerna skall få sin mat i tid. För ändamålet har han tillgång till två stora gasolkök som drivs med gasol från lösa flaskor med 11 kg gasol i varje. Eftersom det är dåligt väder har de möbler som stod utanför tältet flyttats in och blockerar nu en utrymningsväg.

I stressen kring uppstarten av festivalen har verksamhetsinnehavaren misslyckats med att få tag på en godkänd gasolspis med flamvakt. Utan att kocken observerar det så slocknar flammen på ena spisen och gasol fortsätter att strömma ut utan att förbrännas. När gasolen når spisen intill antänds gasmolnet med en mindre gasmolnsexplosion som följd. Kockens kläder fattar eld och det gör även lättantändligt material i närheten av spisarna. Barpersonalen uppmärksammar branden snabbt och kastar sig över kocken och försöker släcka branden i kläderna. Man hinner även stänga av gasolflaskorna innan man måste flytta sig därifrån på grund av värmen.

Besökare som sitter långt från gasolspisarna uppfattar inte omedelbart branden utan blir varse faran först när utrymning påkallas av ordningsvakterna. Under tiden den ena ordningsvakten initierar utrymning ringer den andra och larmar räddningstjänsten. Utrymningen försvåras på grund av att den ena utrymningsvägen är blockerad med möbler vilket innebär att alla gäster och personal måste evakueras åt ett håll.

Framkomligheten för utryckningsfordon är god frånsett ett ställe där räddningstjänstens tunga fordon tvingas ta en alternativ väg. När räddningstjänsten kommer till platsen är alla ute ur tältet. Det brinner dock i inredningen och på grund av den stora värmen har tältduken börjat smälta. Räddningsledaren beslutar att spärra av ett större område kring tältet fram till dess att man har lokaliserat gasflaskorna och påbörjat kylning av dessa. Polisens uppgift blir att spärra av och utrymma närområdet. Bedömning görs att fastigheterna i närområdet inte behöver utrymmas.

När räddningspersonalen sammanfattar insatsen konstateras att kocken fått tredje gradens brännskador på överkroppen, många av besökarna har fått lättare rökskador.

INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Räddningstjänsten	<ul style="list-style-type: none"> - upprätta föreskrifter för gasolhantering - upprätta föreskrifter för samlingstält - ha kontroll på framkomligheten - informera egen personal om var gasol hanteras - upprätta ledningsplats	<ul style="list-style-type: none"> rutiner finns rutiner finns besiktningar görs två ggr dagligen rutiner finns rutiner finns
Sjukvården	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att kunna ta hand om många skadade - kunna bemanna ledningsplatsen	<ul style="list-style-type: none"> rutiner finns rutiner finns

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Röda Korset	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att omhänderta skadade med första hjälpen - upprätta samband med övriga räddningsorganisationer	personal (två st.) finns 12.00-18.00 och minst fyra st. 18.00 – 03.00 på festivalområdet rutiner finns
Polisen	<ul style="list-style-type: none"> - utreda eventuellt brott - spärra av olycksplatsen - påpeka vikten av ordningsvakternas kompetens vid tillståndsgivning - kunna bemanna ledningsplatsen	rutiner finns rutiner finns rutiner finns rutiner finns
Ordningsvakter	<ul style="list-style-type: none"> - kunna hantera en utrymningssituation - kunna larma 112	vikten påpekas i polisens tillståndsgivning rutiner finns
Kommunal ledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att hantera information, såsom media och övrig information t.ex. upprätta kriscentra - ha beredskap för att bemanna ledningsfunktionen	uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns
Festivalledningen	<ul style="list-style-type: none"> - skriva in i avtalen vikten av anmälan avseende samlingstält och hantering av gasol till räddningstjänsten - förstärker den kommunala ledningsgruppen - koordinera larmvägar genom att t ex upprätta telefonlistor	rutiner finns personalplan finns rutiner finns

TRÄNGSELOLYCKA UNDER ONSDAGENS KONSERT

FÖRUTSÄTTNINGAR

Traditionen bjuder att en populär artist uppträder på stora scenen på Stortorget under onsdagen vecka 29. Torget utryms innan konserten och spärras av, fyra in- och utgångar finns och bevakas av personal från festivalledningen. Arrangören förväntar ca 4 – 5 000 åskådare men i vissa fall kan upp till det dubbla förekomma. Vid de tillfällen då större publik väntas genomförs en del extra förebyggande åtgärder såsom avdelning av publikhavet och inkallande av fler ordningsvakter.

Problematiken vid arrangemanget består främst i att det är mycket folk på liten yta och att okontrollerade rörelser kan uppstå med klämskador som följd.

BESKRIVNING AV SCENARIO

Arrangören har till onsdagskvällen bokat en stor internationell artist. Planeringsarbetet har fungerat bra och till arrangörens stora glädje har artisten veckan före spelningen släppt en stor nationell hit som har placerat sig som etta på topplistan. Detta kom inte helt oväntat och en del förberedelser har därför vidtagits. Bland annat extra ordningsvakter och Röda korspersonal kallats in.

Artisterna har verkat under en lång tid och därför förväntas publikprofilen visa en medelålder på 30 – 35 år med inslag av minderåriga. De minderåriga kommer ofta i sällskap av sina föräldrar. Eftersom föräldrarna vill se bra placeras dem sig långt fram mitt framför scenen och barnen får stå framför dem eller sitter på föräldrarnas axlar.

En bit in i konserten ökar trycket framåt och vakterna som står nedanför scenen tvingas lyfta över ett par personer över skyddsstaketet. Efter uppmaningar från den kända artisten minskar trycket vid det främre staketet. Efter ytterligare ett par låtar startas stora rörelser i sidled och så småningom kommer hela publikhavet i gungning. En nioårig pojke faller omkull och trycks mot marken eftersom han inte orkar stå emot trycket. Föräldrarna kämpar förtvivlat för att få honom på fötter men misslyckas. Så småningom lättar trycket och föräldrarna kan konstatera att pojken har svårt att andas och är inte kontaktbar. De lyckas tråckla sig ut ur folkhavet och får hjälp av Röda korspersonal att ge första hjälpen och tillkalla ambulans och läkarbil.

När räddningspersonalen sammanfattar händelsen konstateras att ett barn fick föras till sjukhus med fem krossade revben och massor av skrubbsår. Sjukvårdsupplysningen fick också ta emot många samtal om hörselnedsättningar hos barn och vuxna. Barnen har drabbats värst eftersom många högtalare är placerade under scenen och därför träffar ljudvågorna i höjd med barnens öron.

INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Räddningstjänsten	- förslag till maximalt antal på torget	klart, 10 000 pers, 5 000 sittande
	- ha beredskap att ta hand om många skadade	finns på plats vid stor publik
Sjukvården	- ha beredskap för att kunna ta hand om många skadade	rutiner finns
Röda Korset	- ha beredskap för att omhänderta skadade med första hjälpen	klart, personal finns på konsertområdet
	- upprätta samband med övriga räddningsorganisationer	rutiner finns
Polisen	- utreda eventuellt brott	rutiner finns
	- påpeka vikten av ordningsvakternas kompetens vid konserter	rutiner finns
Ordningsvakter	- medvetandegöra riskerna	ordningsvakterna

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
	<ul style="list-style-type: none"> - kunna hantera en trängselsituation - visitering - kunna larma 112	skall ta del av konsekvensbeskrivningen rutiner finns rutiner finns rutiner finns
Kommunal ledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att hantera information, såsom media och övrig information t.ex. upprätta kriscentra - ha beredskap för att bemanna ledningsfunktionen	uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns
POSOM	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att bemanna gruppen för psykosocialt omhändertagande (POSOM) - besluta om placeringslokal - besluta om arbetsuppgifter och inblandade funktioner	uppdatera befintlig förteckning över personal, personal i jour finns klart, kommunal ledningsplats klart, arbetsuppgifter definierade
Festivalledningen	<ul style="list-style-type: none"> - förstärker den kommunala ledningsgruppen - koordinera larmvägar genom att t ex upprätta telefonlistor - utdelning/försäljning av hörselproppar - utse scenchef som samverkar med artistens turnéansvarige med uppgift att bevaka folkhavet och eventuellt avbryta konserten	personalplan finns rutiner finns rutiner finns rutiner finns
Miljöförbundet	<ul style="list-style-type: none"> - ta fram riktlinjer för högsta tillåtna ljudnivå - skriva in maximala tillåtna ljudnivåer i tillståndet	klart, rutiner finns. Mätningar görs kontinuerligt klart, rutiner finns

MATFÖRGIFTNING

FÖRUTSÄTTNINGAR

Under festivalen tillhandahåller lokala och andra krögare ett större utbud av livsmedel än vanligt i Karlshamn. Ett flertal försäljare från andra kommuner i Sverige kommer hit under

festivaldagarna samtidigt som lokala krögare flyttar ut delar av verksamheten på gator och torg.

Problematiken med verksamheten består främst i att maten ofta bereds under enklare förhållanden än normalt med allt vad det medför i personal- och livsmedelshygieniska aspekter. Alla som tillfälligt säljer eller bereder mat på annan plats än godkänd livsmedelslokal skall ha tillstånd för sin hantering. Det ger Miljöförbundet möjlighet att ge villkor till verksamheten.

Ungefär 250 000 människor blir matförgiftade varje år efter att ha ätit på restaurang. Ytterligare 250 000 blir matförgiftade hemma. Var 17:e person blir i genomsnitt matförgiftad varje år.

Matförgiftning brukar man vanligtvis kalla sådana besvär som uppstår efter att man har ätit otjänliga livsmedel. Vanliga symptom är diarréer, kräkningar eller magont. En snabb anmälan underlättar för Miljöförbundets personal att identifiera orsaken och därigenom hindra att andra blir sjuka. Man skiljer på begreppen förgiftning och infektion. Förgiftning orsakas av gifter som finns naturligt i vissa livsmedel eller som har bildats när bakterier har växt till i livsmedlet medan en infektion orsakas av att bakterier eller virus infekterar människans mage och tarm.

BESKRIVNING AV SCENARIO

Ett samlingstält som serverar mat i olika grillade former förbereder sig för dagens förväntade anstormning. Kocken som tillreder de grillade maträtterna vill förbereda sig lite för att underlätta serveringen och minska serveringstiden för gästerna under dagen. Kocken har omärkbara småsår på fingrarna. Småsår innehåller nästan alltid bakterier. Vid hanteringen så kontamineras köttet.

Kocken steker upp ett antal grillrätter som får ligga på varmhållning vid sidan av gasolgrillen för att snabbt kunna serveras vid efterfrågan. I hanteringen så blir inte köttet tillräckligt genomstekt och den alltför låga temperaturen vid grillens sida gör så att bakterier kan tillväxa. Följden blir att en del av köttet får en så hög bakterietillväxt att det kan leda till matförgiftning.

Under dagen serveras ett större antal portioner av olika grillrätter, varav vissa är de som har legat och hållits varma för länge i för låg temperatur. Följden blir att ett 50-tal matgäster, ännu ovetande om vad som väntar, kommer att insjukna i matförgiftning under kvällen och följande dag.

Under kvällen och dagen efter får miljöförbundet in ett växande antal anmälningar om matförgiftningar. Tack vare att de flesta anmälningar riktar sig mot samma serveringsställe kan en inspektion av verksamheten snabbt genomföras. Bristerna påtalas och åtgärdas.

Toxinbildande stafylokocker har en inkubationstid på 1-7 timmar. Men för de 50-tal som redan drabbats av matförgiftningen är festivalen slut. Efterhand kommer anmälningarna in från smittskyddsläkare i olika kommuner, ett 50-tal personer från tolv kommuner blev sjuka i detta utbrott.

INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Sjukvården	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att kunna ta hand om många drabbade - ha beredskap för att sprida information om matförgiftningsfall till andra sjukhus	<p>rutiner finns</p> <p>rutiner finns</p>
Kommunal ledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att hantera information, såsom media och övrig information t.ex. upprätta kriscentra - ha beredskap för att bemanna ledningsfunktionen	<p>uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns</p> <p>uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns</p>
Festivalledningen	<ul style="list-style-type: none"> - förstärker den kommunala ledningsgruppen - koordinera larmvägar genom att t ex upprätta telefonlistor	<p>personalplan finns</p> <p>rutiner finns</p>
Miljöförbundet	<ul style="list-style-type: none"> - ta fram riktlinjer för livsmedelhantering - upprätta informationsrutiner mellan landstinget och Miljöförbundet	<p>klart, rutiner finns.</p> <p>Kontroller görs kontinuerligt</p> <p>rutiner finns</p>

STORT MEDIATRYCK

FÖRUTSÄTTNINGAR

Vid en större olycka kommer påtryckningarna utifrån att bli väldigt stora med folk och organisationer som söker information om den inträffade händelsen.

Problematiken vid ett sådant tillfälle ligger i att media kommer att söka information på alla tänkbara sätt utöver organiserade presskonferenser om de inte är nöjda med denna. Lokala tidningar och TV-kanaler kommer att blandas med andra nationella och internationella mediabolag. Pressen kommer att bli stor på kommunledning och informationsansvarig inom alla delar av festivalorganisationen.

BESKRIVNING AV SCENARIO

En stor olycka har inträffat på festivalområdet som har lett till att fyra personer har omkommit och ett tjugotal skadats. Belastningen på sjukhusen runt om i regionen är stor och polisen har fullt upp med att identifiera de omkomna.

Den lokala pressen samlas på olycksområdet och försöker få reda på vad orsakat olyckan, hur många skadade som rapporterats in och hur arbetet kommer att fortskrida på platsen. Eftersom vi har bra kontakt med personal från den lokala pressen kan vi hålla dem borta från olycksplatsen och de väntar på behörigt avstånd för att invänta en intervju från befäl på plats.

Efter ett tag hör även övriga mediastationer av sig från Sverige såsom Expressen, Aftonbladet, DN, Sydsvenskan, Kvällsposten, TT, TV4, SVT, Dagens eko med flera och efter hand även internationella bolag. Trycket blir stort på ansvariga på platsen.

Polisen försöker spärra av olycksområdet för att hindra att pressen tar sig in på området. Reportrar drar i räddningspersonal för att få information om händelsen. Fotografer försöker ta sig förbi avspärningarna för att få några bra bilder.

Ett TV-bolag har intervjuat en person som inte varit insatt i olyckan och falsk information sprids till TV-tittare runt om i Sverige. Uppgifter har läckt ut om att det rör sig om ett tjugotal döda och detta sprider oro och frågetecken. Trycket ökar ytterligare från pressen.

Telefonerna går varma hos räddningsorganisationerna och hos kommunen med oroliga personer som hör av sig för att försäkra sig om att inte någon anhörig har drabbats av den tragiska händelsen.

När en reporter från en svensk kvällstidning smiter förbi avspärningarna och ställer frågor till de drabbade på platsen inser befäl på plats att något måste göras för att styra uppmärksamheten mot annat håll. Ett presscentrum upprättas på rådhuset och trycket från reporterna på platsen minskar en aning.

Kommunens informationsansvarig håller presskonferens tillsammans med befäl från räddningsorganisationerna, ledande befattningshavare från kommunen och representant från POSOM. Vid konferensen ges information om olyckan, antal skadade, räddningsarbetet samt uppgifter om telefonnummer som oroliga kan ringa till för att få information.

Efter två dygn med upprepade presskonferenser och flera tusen inkomna samtal från anhöriga börjar trycket minska på kommunen. Flera mediebolag hör av sig för att berätta att de tyckt att informationen fungerat bra. Personal som varit involverade i informations- och räddningsarbete börjar trappa ner för att sedan utvärdera olyckan och allt arbete runt omkring.

INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Räddningstjänsten	- kunna delta i presskonferens	rutiner finns
Sjukvården	- kunna delta i presskonferens	rutiner finns
Polisen	- kunna delta i presskonferens	rutiner finns
Kommunal ledningsgrupp	- ha beredskap för att hantera information, såsom media och övrig information t.ex. upprätta kriscentra	uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns
	- ha beredskap för att bemanna ledningsfunktionen	uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns
	- kunna arrangera presskonferens	rutiner finns

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Kommunal ledningsgrupp, forts	- besluta om lokal för presskonferens	rutiner finns
POSOM	- ha beredskap för att bemanna gruppen för psykosocialt omhändertagande (POSOM)	uppdatera befintlig förteckning över personal, personal i jour finns
	- besluta om placeringslokal	klart, kommunal ledningsplats
	- besluta om arbetsuppgifter och inblandade funktioner	klart, arbetsuppgifter definierade
	- kunna delta i presskonferens	rutiner finns
Festivalledningen	- förstärker den kommunala ledningsgruppen	personalplan finns
	- koordinera larmvägar genom att t ex upprätta telefonlistor	rutiner finns

OLYCKA I SAMBAND MED KARNEVALSTÅGET

FÖRUTSÄTTNINGAR

Varje år under Östersjöfestivalen anordnas ett karnevalståg under torsdagen.

Festivalledningen bjuder in olika föreningar att delta och de medverkande följer ett fastlagt tema. Karnevalståget brukar börja på seneftermiddagen och håller på i ca. två timmar.

Karnevalståget lockar mycket publik så kortegevägen är så gott som full vilket innebär ca. 5 000 åskådare. Upplevelsen förhöjs självklart av det faktum att sambarytmer och annan musik ackompanjerar tåget. Kortegevägen säkras genom att vissa utsedda säkerhetsansvariga i tåget har detta som arbetsuppgift.

Problematiken med karnevalståget består främst i att det är mycket folk på liten yta och att tunga fordon körs i tåget vilket kan leda till att olyckssituationer uppstår.

BESKRIVNING AV SCENARIO

Under den torsdagen har solen lyst från en molnfri himmel. En viss känsla av åskvärme har dock noterats. Festivalen har hittills varit lyckad och nu väntar festivalbesökarna på den andra uppvisningen av karnevalståget. Förberedelserna och föregående föreställning har gått bra och stora förväntningar ligger i luften.

De deltagande föreningarna har radat upp sig efter anvisningar från Karnevalsgeneralen och hans korpraler. Festivalståget startar med två poliser som banar väg och uppmanar åskådarna att hålla till sidan. Klartecken ges från Karnevalsgeneralen och tåget börjar sakta dra sig söderut längs Drottninggatan.

En av de deltagande föreningarna har bestämt sig för att dela ut godis till barnen längs kortegevägen. Karnevalsgeneralen har vid säkerhetsmötet innan tåget manat till att inte kasta

ut något som kan hamna under fordonen och därmed säkerställa att någon inte blir påkörd. Några enskilda yngre föreningsmedlemmar missade budskapet och i höjd med Citygallerian kastar man ut flera nävar godis för att ”påsen måste ju ta slut någon gång”. Två killar i åttaårsåldern reagerar med reptilsnabbhet och utan att tänka kastar de sig framåt för att få tag i godsakerna. Mamman hinner bara tänka ”se upp!!” innan höger hjulpar på bakaxeln kör över den ena pojken och mirakulöst nog undviker den andre. Mamman skriker ”larma ambulans” innan hon kastar sig fram och drar undan pojken. ”Han andas”, tänker mamman i samma ögonblick som hon lägger ned pojken säkert invid husväggen.

När olyckan sammanfattas och utvärderas kan man konstatera att pojken överlevde med svåra inre skador. Den andre pojken klarade sig med skrubbsår.

INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Sjukvården	- ha beredskap för att kunna ta hand om många skadade	rutiner finns
Röda Korset	- ha beredskap för att omhänderta skadade med första hjälpen - upprätta samband med övriga räddningsorganisationer	personal (två st.) finns 12.00-18.00 på festivalområdet rutiner finns
Polisen	- utreda eventuellt brott - se till att i täten av karnevalståget går två poliser	rutiner finns rutiner finns
Kommunal ledningsgrupp	- ha beredskap för att hantera information, såsom media och övrig information t.ex. upprätta kriscentrum - ha beredskap för att bemanna ledningsfunktionen	uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns
POSOM	- ha beredskap för att bemanna gruppen för psykosocialt omhändertagande (POSOM) - besluta om placeringslokal - besluta om arbetsuppgifter och inblandade funktioner	uppdatera befintlig förteckning över personal, personal i jour finns klart, kommunal ledningsplats klart, arbetsuppgifter definierade
Festivalledningen	- förstärker den kommunala ledningsgruppen	rutiner finns
Festivalledningen, forts	- koordinera larmvägar genom att t ex upprätta telefonlistor	rutiner finns

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
	- placera ut rörlig säkerhetspersonal i tåget med möjlighet att larma	rutiner finns
	- se till att alla fordon har brandsläckare och att förstärka vid förhöjd brandrisk	rutiner finns
	- se till att alla deltagare informeras om säkerheten t.ex. förbudet mot att kasta saker till åskådarna	rutiner finns
	- upprätta samband inom karnevalståget	rutiner finns
	- spärra av vissa farliga avsnitt längs kortegevägen t.ex. Drottningg-Ronnebyg och Drottningg-Rådhusg	rutiner finns

OLYCKA PÅ TIVOLIT

FÖRUTSÄTTNINGAR

En del av det stora utbudet under Östersjöfestivalen är det stora tivolit, som är mycket uppskattat av framförallt barn och ungdomar. Tivolit är huvudsakligen placerat i hamnen. Ett mindre antal attraktioner finns också på torget i anslutning till Flaggenhuset och på Redarplatsen. Tivolit kommer till Karlshamn med egen personal där flera ur personalstyrkan har varit på Östersjöfestivalen under många år. Flertalet av personalen talar svenska, men inte alla.

Problematiken med tivolit består främst i att det är många människor besöker nöjesfältet och att många attraktioner körs med höga farter vilket kan leda till att olyckssituationer uppstår. Även andra olyckor än det nedan beskrivna kan naturligtvis inträffa i anslutning till tivolit t.ex. att någon faller i vattnet.

BESKRIVNING AV SCENARIO

Under måndagen i vecka 29 har tivolit färdigställts i hamnen och alla inblandade är nöjda med placeringen. Arrangörerna väntar nu med spänning på hur den nygamla platsen kommer att uppfattas av publiken och hur logistiken kring hamnen kommer att fungera. Framförallt uppmanas vakter och personal att hålla uppsikt över kajkanten så att inga festivalbesökare trillar i vattnet.

På fredagskvällen kan arrangörerna konstatera att hela arrangemanget flyter på bra och att inga incidenter kan rapporteras. Tivolit har haft fullt att göra under alla festivaldagar hittills.

Ett par i övre tonåren har under hela lördagen haft en trevlig dag på Östersjöfestivalen och nu ska dagen avslutas med att ta några sista åk på tivolit. Paret väljer Virvelvinden. En bit in i åkturen hörs en rejäl smäll och pojkens huvud åker kraftigt bakåt och sedan framåt. Tyngden av pojkens huvud gör att andningsvägarna blockeras. Flickvännen anar snabbt att något inte står rätt till och uppmärksammar personalen på skadan. Hon försöker få kontakt med pojken, men han svarar inte. Personalen, som övervakar turen, stannar Virvelvinden och under tiden lyfter flickan upp pojkens huvud så att fria luftvägar säkerställs. Personalen larmar 112 som snabbt är på plats med läkarbil och ambulans och kan konstatera att pojken återfått medvetandet. Ambulansen tar ändå med honom till sjukhus för kontroll av nacken då han klagat över smärtor.

När olyckan sammanfattas kan man konstatera att pojken klarade sig utan bestående men trots den kraftiga rörelsen i nacken. Räddningsaktionen lyckades på grund av ett snabbt agerande från flickvännen och personalen på plats.

INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Räddningstjänsten	<ul style="list-style-type: none"> - kontrollera placering tillsammans med polisen - kontrollerar att livräddningsutrustning (frälsarkransar) finns på kajen	<p>rutiner finns, besiktning genomförs, 4 meter till kajen</p> <p>rutiner finns, besiktning genomförs</p>
Sjukvården	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att kunna ta hand om skadade	rutiner finns
Polisen	<ul style="list-style-type: none"> - kontrollera placering tillsammans med räddningstjänsten - utfärdar tillstånd för verksamheten - kontrollerar att besiktning på attraktionerna utförts - utreda eventuellt brott	<p>rutiner finns, besiktning genomförs</p> <p>rutiner finns</p> <p>rutiner finns, villkor i tillståndet</p> <p>rutiner finns</p>
Kommunal ledningsgrupp	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att hantera information, såsom media och övrig information t.ex. upprätta kriscentrum - ha beredskap för att bemanna ledningsfunktionen	<p>uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns</p> <p>uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns</p>
POSOM	<ul style="list-style-type: none"> - ha beredskap för att bemanna gruppen för psykosocialt omhändertagande (POSOM) - besluta om placeringslokal - besluta om arbetsuppgifter och inblandade funktioner	<p>uppdatera befintlig förteckning över personal, personal i jour finns</p> <p>klart, kommunal ledningsplats</p> <p>klart, arbetsuppgifter definierade</p>
Festivalledningen	<ul style="list-style-type: none"> - förstärker den kommunala ledningsgruppen - koordinera larmvägar genom att t ex upprätta telefonlistor - samverka med tivoliledningen i säkerhetsfrågor	<p>rutiner finns</p> <p>rutiner finns</p> <p>rutiner finns</p>

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Festivalledningen, forts	- säkerställer säkerhetsfrågorna via avtal	rutiner finns, avtal om försäkring, vakter och kollektivavtal finns

TRAFIKOLYCKA PÅ ÅGATAN

FÖRUTSÄTTNINGAR

Trafiksituationen på Ågatan under Östersjöfestivalen är ett välkänt problem. Gående, cyklister och bilister trängs på en liten yta tillsammans med knallar och övriga festivalbesökare. Även taxiföretagen är med och konkurrerar om ytorna för att hämta upp och släppa av besökare. Framkomligheten för uttryckningsfordon är också begränsad under festivalen, framförallt under kvällen och natten då Ågatan fylls med människor.

Ågatan är helt avstängd för trafik mellan Hinseleden och Näsgränden. Boende i området får endast köra in och ut ur området mellan kl. 03.00 och 18.00 under förutsättning att ett särskilt tillstånd har utfärdats på fordonet. Två taxistolpar har även satts upp i området för att underlätta för taxiföretagen. De är placerade på parkeringen vid AAK och vid redarplatsen. Dessutom finns en taxistolpe i korsningen Christopher Schrödersgatan – Kungsgatan.

Problematiken med Ågatan består främst i att det är mycket folk på liten yta i kombination med att fordon rör sig i området med eller utan tillstånd. Dessutom är framkomligheten för uttryckningsfordonen begränsad.

BESKRIVNING AV SCENARIO

Det är fredag kväll. Ågatan är full av folk och stämningen är god. En hel del folk har samlats på bakgårdarna vid Ölhallen och Harrys, men många flanerar bara runt och insuper atmosfären. Det är varmt. Natten kan bli tropisk, kanske att temperaturen håller sig över 20°C.

Längre norrut på Ågatan har en man just satt sig i sin bil. Han tänker lämna staden eftersom han har tröttnat på bullret. Vad som får mannen att vända bilen och köra söderut är oklart. Han passerar avspärningarna vid Hinseleden med hög fart och kör rakt in i samlingen av människor. En del uppmärksammar faran och kastar sig undan, men några blir offer för den projektil som nu skär genom folkmassan. Han märker inte att bilen kör på fotgängare, att folk kastas upp på motorhuven eller att vindrutan krossas. När bilen stoppar mot en lyktstolpe i höjd med järnvägsbron, stiger mannen ur bilen. Till sin förvåning ser han människor ligga på marken.

En 45-årig kvinna avled på Ågatan till följd av kraftfulla skador på bålen och inre organ i kroppen. En 27-årig man fick svåra skallskador och avled två dagar senare på Universitetssjukhuset i Lund. Femton andra fick skador som varierade från svullnader och blåmärken på benen och fötterna till livsfarliga frakturer på bäcken, revben, ben och armar, punkterad lunga och blödning i levern, blödningar i hjärnan, skallbensfraktur, krossår i bakhuvudet och skelettskador.

Räddningsinsatsen blev massiv. Trots stora skador nåddes framgång tack vare ett snabbt ingripande från Röda korset och korta insatstider för räddningstjänstorganisationerna. Föraren uppgav i polisutredningen att bilen styrdes av en man med en fjärrkontroll.

INBLANDADE FUNKTIONER OCH DERAS UPPGIFTER

Organisation	Förslag på åtgärd	Anmärkning
Räddningstjänsten	- ha beredskap för att ta hand om skadade	rutiner finns
Sjukvården	- ha beredskap för att kunna ta hand om skadade	rutiner finns
Polisen	- utreda eventuellt brott	rutiner finns
	- ha beredskap för att ta hand om skadade	rutiner finns
	- samverkar med kommunen om avspärningar	rutiner finns
Kommunal ledningsgrupp	- ha beredskap för att hantera information, såsom media och övrig information t.ex. upprätta kriscentra	uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns
	- ha beredskap för att bemanna ledningsfunktionen	uppdatera befintlig ledningsplan, personal i jour finns
Festivalledningen	- förstärker den kommunala ledningsgruppen	personalplan finns
	- koordinera larmvägar genom att t ex upprätta telefonlistor	rutiner finns
	- trafikingenjören lämnar förslag till avspärning av Ågatan	klart
	- trafikingenjören lämnar förslag till placering av taxistolpar	klart
Röda korset	- ha beredskap för att omhänderta skadade med första hjälpen	personal (två st.) finns 12.00-18.00 och minst fyra st. 18.00 – 03.00 på festivalområdet
	- upprätta samband med övriga räddningsorganisationer	rutiner finns

ÖVRIGT

RIDESTORE SKATECAMP

Skateboardläger med tävlingar arrangeras den 16-22 juli på Österslättskolans spontanidrottsplats. Flera av deltagarna bor i tennishallen.

SWIMRUN

Lördagen den 21 juli, kl 10.00 genomförs en kombinerad sim- och löpartävling från Eriksberg till Östra piren. Tävligen består av 25 sim sträckor och 26 löparsträckor. Första laget i mål beräknas kl 13.00.

SEXUELLA TRAKASSERIER I SAMBAND MED EVENEMANG/FOLKSAMLINGAR

I avstämningmöte mellan arrangör och polis efter tidigare genomförda festivaler har inga direkta händelser inrapporterats. I media rapporteringen från övriga landet kan man dock konstatera att förekomsten varit frekvent under festivaler och evenemang med folksamlingar. Arrangören kommer inför och under festivalen upplysa engagerade som verkar på plats i olika evenemang om problematiken i syfte att förebygga och öka förutsättningarna för upptäckt.

SMAKFESTEN

Matmarknad och utställnings/inspirationstålt med gästande matinspiratörer genomförs torsdag till lördag kl. 09.30-22.00 samtliga tre dagar.

På onsdagskvällen genomförs en öl- & vinfestival med lokala producenter.

ROSENGÅRDEN

Barnens festival genomförs i Rosengården torsdag och lördag mellan kl. 12.00-16.00.

Artister uppträder på Snäckanscenen och parken fylls av olika aktiviteter för hela familjen.

Fredag kl. 12.00-16.00 genomförs Bilutställning i Rosengården. Artister kommer att uppträda på Snäckanscenen, det förväntas en mogen publik.